

Verslag participatieproces zonnepark Keizerswoert Putten

Beheermaatschappij Zonnestroom Nederland B.V.

Hamersveldseweg 120

3833 GT Leusden

Inhoudsopgave

Inleiding.....	3
1. Omgevingsdialoog	4
1.1 Uitnodigingen	4
1.2 Verslag gesprekken omwonenden	4
1.3 Verslag algemene informatieavond	7
2. Financieel.....	14
3. Opvolging.....	16
Bijlage 1 Adressen	17

Inleiding

We zijn ons ervan bewust dat een zonnepark invloed heeft op de omgeving waarin het zonnepark wordt geplaatst. Om de omgeving van het zonnepark te informeren over en te betrekken bij de plannen voor het zonnepark is een omgevingsdialoog gehouden. In dit verslag staat beschreven hoe Beheermaatschappij Zonnestroom Nederland dit heeft aangepakt en uitgewerkt.

- In hoofdstuk 1 Omgevingsdialoog wordt verslag gedaan van de verschillende gesprekken die zijn gevoerd. Ook wordt verslag gedaan van de digitale algemene informatieavond op 27 mei 2021.
- In hoofdstuk 2 worden de mogelijkheden tot financiële participatie beschreven.
- In hoofdstuk 3 Opvolging wordt beschreven hoe we belanghebbenden blijven betrekken en informeren.
- Bijlage 1 bevat een overzicht van de adressen die zijn benaderd voor de omgevingsdialoog.

In verband met de leesbaarheid wordt Beheermaatschappij Zonnestroom Nederland hierna aangeduid als Zonnestroom Nederland.

1. Omgevingsdialoog

Omwonenden binnen een straal van 200 meter van het zonnepark zijn op de hoogte gebracht van het initiatief. Deze straal van 200 meter hebben we gevolgd naar aanleiding van de intentieovereenkomst. In de Puttenaer is een advertentie geplaatst met de uitnodiging voor een algemene informatieavond. Hiermee hebben we getracht iedereen te bereiken die belangstelling heeft voor de plannen voor het zonnepark.

1.1 Uitnodigingen

- Brief via de post:
 - De adressen die langs de percelen zijn gelegen hebben allen via de post een brief ontvangen met een uitnodiging om ons te bellen of e-mailen voor een afspraak om de plannen door te spreken en input te ontvangen. De adressen waarvan we ook een telefoonnummer hadden, hebben we ook zelf gebeld om een afspraak in te plannen, desgewenst fysiek of digitaal.
 - De bewoners die het dichtst bij de percelen wonen en direct zicht hebben op de percelen hebben we uitgenodigd voor een fysiek keukentafelgesprek. Zij konden ons ook digitaal spreken, indien dat de voorkeur had.
 - De bewoners die iets verder van de percelen vandaan wonen, hebben we uitgenodigd voor een digitaal gesprek. Uiteindelijk hebben we soms ook met hen een fysieke afspraak gehad i.p.v. een digitale afspraak.
 - Op het moment dat we de gesprekken voerden waren er nog maatregelen van kracht als gevolg van Covid-19, waardoor we iedereen in ieder geval de gelegenheid hebben gegeven om ons digitaal te spreken. Elkaar fysiek spreken was hierin een optie die we hebben gegeven aan de bewoners die het dichtst bij de percelen wonen.
 - De gesprekken hebben in april en mei 2021 plaatsgevonden.
 - In bijlage 1 is een overzicht opgenomen met alle adressen die een brief hebben ontvangen. Ook is te zien welke adressen we hebben gesproken. En van welke adressen de brieven zijn teruggekomen met de post.
- Uitnodiging voor de algemene informatieavond:
 - Om ook overige omwonenden binnen een straal van 200 meter rond de percelen en tevens andere belangstellenden in Putten te betrekken in de plannen voor het zonnepark, is ook een digitale informatieavond georganiseerd. De uitnodiging voor deze avond is geplaatst in de Puttenaer.
 - In eerste instantie was de avond gepland op 22 april 2021. Uiteindelijk is de avond verplaatst naar 27 mei 2021. Iedereen die zich had aangemeld voor 22 april heeft een e-mail gekregen met de nieuwe uitnodiging voor 27 mei 2021. Ook is opnieuw een advertentie geplaatst in de Puttenaer voor de avond van 27 mei. Beide keren is de advertentie minimaal twee weken voor de datum van de uitnodiging geplaatst.

1.2 Verslag gesprekken omwonenden

Hieronder wordt verslag gedaan van de gesprekken met de omwonenden. Eerst wordt een indruk gegeven van hoe de omwonenden tegenover de plannen staan. Alle vragen die zijn besproken tijdens de persoonlijke gesprekken (fysiek of digitaal) met de omwonenden worden daaronder weergegeven. Sommige vragen zijn meteen tijdens het gesprek beantwoord, andere vragen zijn later

via de mail beantwoord.

Hoe staan de omwonenden tegenover de plannen?

Hieronder wordt weergegeven welke indruk/mening de gesprokenen ons gaven ten aanzien van het plan.

- In het verleden is er sprake geweest dat de grond aan Keizerswoert zou dienen als uitbreiding voor industrieterrein. Wat is dan wenselijker, panelen met een groen haag of een paar blokkendozen in de achtertuin. Is voorstander van het project, mede omdat diegene bang is dat er toch iets ontwikkeld gaat worden op het perceel. Dit is wat diegene betreft de beste oplossing met het oog op verduurzaming.
- Een omwonende is erg begaan met verduurzaming, maar vindt zonnepanelen daarvoor niet de juiste manier. Gesprek ging ook over het algemene nut van zonnepanelen ten opzichte van zon op dak.
- Een omwonende staat niet direct negatief tegenover de ontwikkelingen, maar is wel kritisch met betrekking tot de continuïteit van zijn/haar bedrijfsvoering, onder andere in relatie tot de overlast tijdens de bouwperiode van het zonnepark. De omwonende vindt het belangrijk om te weten waar hij/zij aan toe is en dat er duidelijk gecommuniceerd wordt.
- Een aantal omwonenden zijn kritisch op de plannen omdat het zonnepark hun het vrije uitzicht ontnemt. Deze omwonenden willen vooral zon op dak hebben en verwijzen naar het naastgelegen industrieterrein.
Reactie Zonnestroom Nederland: In de gesprekken is ook verteld over de Regionale Energie Strategie (RES) Noord Veluwe en is toegelicht dat in deze strategie ruimte is voor zonneparken.
- Een omwonende geeft aan dat zijn/haar voorkeur het huidige landschap is, maar als het zonnepark er wel komt, dat diegene dan graag constructief wil meedenken (ook qua invulling van planschade).
- *Gesprek projectontwikkelaar voormalige camping*
Ook is een gesprek gevoerd met de projectontwikkelaar die nieuwbouw wil ontwikkelen op de voormalige camping naast Keizerswoert. Bij dat gesprek was ook de makelaar aanwezig die de te bouwen woningen vervolgens in de verkoop zal zetten. De projectontwikkelaar wilde vooral informatie met betrekking tot het plan voor het zonnepark. En zou vervolgens aan de hand daarvan een mening vormen ten aanzien van het plan. Hij gaat in overleg met zijn compagnons over welke impact het zonnepark mogelijk heeft op de verkoopbaarheid van de te bouwen woningen. Hij komt mogelijk vervolgens nog terug met suggesties ten aanzien van de inpassing van het zonnepark.
Tot nu toe heeft Zonnestroom Nederland hierop nog geen reactie weer gehad.
- *Gesprek gevoerd met Stichting Natuur en Milieu Putten en Coöperatie Putterzon*
Ook is een gezamenlijk gesprek gevoerd met Stichting Natuur en Milieu Putten en Coöperatie Putterzon. Dit was een goed gesprek. Uitkomsten zijn dat Zonnestroom Nederland te zijner tijd weer contact zal opnemen met Coöperatie Putterzon om verder te spreken over de financiële participatie. Coöperatie Putterzon heeft hier veel ervaring mee in Putten. De afgevaardigden van Stichting Natuur en Milieu konden zich vinden in de landschappelijke inpassing. Waren blij met de sleedoornhaag. En hadden verder geen specifieke aanvullingen voor de landschappelijke inpassing.
- *Gesprek met bestuurslid Stichting Natuur en Milieu Putten over de aanwezigheid van de das.*
Er is tweemaal telefonisch gesproken over de aanwezigheid van de das in het gebied van het

zonnepark. De das is aanwezig in het plangebied, zoals ook staat omschreven in het rapport van de ecooloog, dat is bijgevoegd bij de vergunningaanvraag. Zonnestroom Nederland gaat nader in gesprek met het desbetreffende bestuurslid over de situatie van de das ter plaatse. Ook de ecooloog heeft met het desbetreffende bestuurslid over de das gesproken. Onder andere ten behoeve van de das worden faunapoortjes geplaatst onder het hekwerk dat rond het zonnepark wordt geplaatst.

Vragen van omwonenden

Bij elke vraag wordt ook aangegeven wat het antwoord van Zonnestroom Nederland was op de vragen.

- *Vraag: Er wordt gesproken over een wandelpad tussen de beide percelen op project Keizerswoert. Nu is dat een sluiproute voor veel autoverkeer. Klopt het dat het wandelpad wordt die niet meer toegankelijk is voor auto's?*
We hebben aangegeven dat in de plannen het pad zoals dat er nu ligt gewoon blijft bestaan. Zonnestroom Nederland zal hierin geen wijzigingen aanbrengen. Wel hebben we aangegeven dat de gemeente dit ook als een route ziet voor de hulpdiensten.
- *Vraag: Hoe zit het met de toegankelijkheid van de Keizerswoert?*
Deze vraag had betrekking op de toegankelijkheid tijdens de bouwperiode. Er is aangegeven dat de vrachtwagens op de percelen lossen en niet op de openbare weg.
- *Vraag: Welke invloed zullen kabelwerkzaamheden hebben op de toegankelijkheid van de Keizerswoert? Wordt er een kabeltracé getrokken van het inkoopstation naar het naastgelegen industrieterrein?*
We hebben aangegeven dat dit afhankelijk is van Liander, de netbeheerder. Zij bepalen welke kabelwerkzaamheden moeten worden uitgevoerd, voeren deze werkzaamheden uit en zullen ook de informatie hierover verstrekken aan de betrokken omwonenden.
- *Vraag: Hoe zit het met de schittering van panelen?*
We hebben aangegeven dat de weerkaatsing van de zon omhoog gaat en dat je alleen direct boven de panelen daar last van kunt hebben. Maar dit is niet aan de orde. Ook door de omkadering van het zonnepark met de haag, zal dit geen hinder opleveren.
- *Vraag: Wat is de te verwachten bouwperiode?*
We hebben aangegeven dat dit in het jaar 2022 of 2023 zal zijn. En dat dit afhangt van hoe snel de vergunningsprocedure gaat en wanneer de SDE aanvraag voor subsidie vervolgens kan worden gedaan.
- *Vraag: Hoe ziet het vervolgtraject eruit? Worden we weer meegenomen in het de verdere besluitvorming? Komt er nu regelmatig een nieuwsbrief uit?*
We hebben aangegeven dat we alle omwonenden via nieuwsbrieven op de hoogte zullen houden van het vervolgtraject. Ook is er de mogelijkheid om verder mee te denken in het traject. Hiervoor worden later, afhankelijk van hoeveel mensen willen meedenken, of één op één gesprekken ingepland of een groepsgesprek.
- *Vraag: Is er een mogelijkheid tot planschade?*
Er is aangegeven dat de mogelijkheden tot planschade later nader worden uitgewerkt en dat we op dit onderwerp zullen terugkomen.
- *Een van de omwonenden is nieuwsgierig naar het aanbod van obligaties. En wil hier graag te zijner tijd meer informatie over.*
Hierop is alvast aangegeven wat de mogelijkheden tot financieel participeren zijn. Het is mogelijk om voor een klein deel eigenaar te worden van het systeem en daar rendement op

te maken. Ook de stroom die wordt opgewekt wordt in de basis eerst aangeboden aan inwoners van Putten en daarna pas aan de rest van Nederland. Specifieke uitwerking hiervan volgt later in een nieuwsbrief.

- *Is het mogelijk dat een aantal omwonenden constructief meedenken in de invulling?*

We hebben aangegeven dat omwonenden kunnen blijven meedenken. Afhankelijk van de grootte van de groep die wil meedenken, zullen we dat individueel of meer in een groep voorstellen. In de nieuwsbrief zal hiertoe een oproep worden gedaan. De omwonenden die zelf al hebben aangegeven dat ze willen blijven meedenken, zullen ook via e-mail hiervoor benaderd worden.

- *Een omwonende zou graag het verhaal van de gemeente in deze plannen willen horen.*

Wouter Kamp van de gemeente Putten was aanwezig bij de digitale algemene informatieavond op 27 mei 2021. Hij heeft toen toelichting gegeven op het beleid van de gemeente en vragen van aanwezigen beantwoord. Er is een opname gemaakt van de algemene informatieavond, waarvan de link wordt gedeeld in de nieuwsbrief. Ook is de link via e-mail verstuurd naar omwonenden die hadden aangegeven niet bij de digitale algemene informatieavond op 27 mei 2021 aanwezig te kunnen zijn.

1.3 Verslag algemene informatieavond

Op 27 mei 2021 heeft een digitale informatie avond plaatsgevonden om overige omwonenden binnen een straal van 200 meter rond de percelen en tevens andere belangstellenden in Putten te betrekken in de plannen voor het zonnepark. De informatie avond was een gezamenlijk avond voor de zonneparken Keizerswoert en Cleenhorsterweg. De uitnodiging voor deze avond is geplaatst in de Puttenaer.

Aanwezigen 27 mei 2021:

- Vanuit Zonnestroom Nederland: Roel Lok, Niek van der Luur en Ellen Ceelen
- Namens ROM3D: Jochem Besten (projectleider, planoloog) en Antony Marcelis (landschapsarchitect)
- Namens de gemeente Putten: Wouter Kamp
- 18 omwonenden of belangstellenden

De algemene informatieavond is opgenomen en via deze link terug te kijken:

<https://youtu.be/riyAf5UIQak>. De link wordt ook gedeeld in de nieuwsbrief naar de omwonenden.

Tijdens de avond zijn de volgende onderwerpen besproken:

- Toelichting door Zonnestroom Nederland op het plan voor het zonnepark
- Toelichting door Wouter Kamp van de gemeente Putten op het beleid van de gemeente ten aanzien van grootschalige energieopwekking
- Toelichting door Antony Marcelis op de landschappelijke inrichting van het zonnepark (ROM3D)
- Toelichting op het vervolg(proces) door Jochem Besten (ROM3D)
- Toelichting op mogelijkheden tot participatie
- Vragen die zijn gesteld en beantwoord

Toelichting door Zonnestroom Nederland

Roel Lok vertelt kort iets over Zonnestroom Nederland als bedrijf. Samen met de grondeigenaar de heer D. van den Hul trekt Zonnestroom Nederland op in het realiseren van het zonnepark. Zonnestroom Nederland is begin dit jaar betrokken geraakt bij dit project. De ontwikkelingen lopen al langer.

Toelichting door Wouter Kamp van de gemeente Putten op het beleid van de gemeente ten aanzien van grootschalige energieopwekking

Wouter Kamp is projectbegeleider bij de gemeente Putten met betrekking op grootschalige energieopwekking. Wouter Kamp geeft een toelichting op de achtergrond vanuit de gemeente. Hij is op uitnodiging van Zonnestroom Nederland aangeschoven, omdat Zonnestroom Nederland in gesprekken met omwonenden die al waren gevoerd opmerkte dat omwonenden ook vragen hebben aan de gemeente ten aanzien van het beleid.

Wouter Kamp heeft het beleid van de gemeente toegelicht ten aanzien van grootschalige energieopwekking.

Toelichting door Antony Marcelis op de landschappelijke inrichting van het zonnepark (ROM3D)

Het beleid van de gemeente, maar ook de gesprekken met omwonenden hebben invloed gehad op de landschappelijke inpassing zoals die er nu ligt (op 27 mei 2021).

Antony Marcelis heeft de landschappelijke inpassing toegelicht. Hierin is hij uitgebreid ingegaan op de keuzes die zijn gemaakt en hoe deze keuzes tot stand zijn gekomen.

Toelichting op het vervolg(proces) door Jochem Besten (ROM3D)

Jochem Besten heeft het vervolg(proces) toegelicht met een aantal data en jaartallen. Dit om de omwonenden en belangstellenden inzicht te geven in hoe het proces verder zal gaan verlopen.

Toelichting op mogelijkheden tot participatie

Informeren

- Individueel: door middel van persoonlijke gesprekken met omwonenden. Zie voor de verslaglegging paragraaf 1.2.
- Nieuwsbrief: deze zal de komende periodes verstuurd worden.

Meedenken

We willen graag dat mensen meedenken in de plannen. Dat heeft al op individuele basis plaatsgevonden, maar ook door in gesprek te zijn met Stichting Natuur en Milieu Putten en Coöperatie Putterzon. Een aantal mensen hebben ook al aangegeven dat ze graag willen blijven meedenken. Afhankelijk van hoeveel mensen willen (blijven) meedenken zullen we dat individueel of gezamenlijk een vervolg geven.

Meedoen - Financieel

Zonnestroom Nederland geeft aan dat het mogelijk is om voor een klein deel eigenaar te worden van het systeem en daar rendement op te maken. Ook de stroom die wordt opgewekt wordt in de basis eerst aangeboden aan inwoners van Putten en daarna pas aan de rest van Nederland. Specifieke uitwerking hiervan volgt later in een nieuwsbrief.

Het financiële gedeelte is verder uitgewerkt in hoofdstuk 2 van dit verslag.

Vragen die zijn gesteld en beantwoord

Omwonenden en belangstellenden konden tijdens de avond vragen stellen via de chat van de digitale bijeenkomst. Alle vragen, ook verduidelijkingsvragen, zijn tijdens de avond behandeld en beantwoord.

Vragen die in de individuele gesprekken terugkwamen en die door Zonnestroom Nederland op voorhand zijn herhaald tijdens de algemene informatieavond:

- *Het pad bij de locatie Keizerswoert*
Ons uitgangspunt is om het pad zoals nu is, in stand te houden. Het pad kan gebruikt worden zoals het nu gebruikt wordt.
- *Schittering van panelen, impact op omwonenden en op treinverkeer Cleenhorsterweg*
Impact op omwonenden: de schittering van de zon weerkaatst naar boven, dus alleen als je er direct boven bent, ondervind je daar hinder van. Ook de omheining rond het park voorkomt dat dit mogelijk is. Er zal dus geen hinder worden ondervonden door omwonenden als gevolg van schittering van de panelen.
Treinverkeer Cleenhorsterweg: niet relevant voor locatie Keizerswoert.

Vragen die tijdens de algemene informatieavond zijn gesteld en beantwoord: (onder de vraag is weergegeven door wie de vraag beantwoord is)

- *Sleedoornhaag: hoe groot zijn deze struiken ten tijde van de aanplant, en hoe lang duurt het dan voordat de haag z'n definitieve vorm heeft?*
Antony Marcelis:
Hoogte van de soorten zijn bij de aanplant één tot anderhalve meter hoog. De planten groeien snel. In het tweede en derde jaar groeit het al zo dat de panelen aan het zicht onttrokken worden. Het wordt een dichte haag. Eerste jaar zal het ruimtelijk effect gering zijn.
- *Hoe groot is oppervlakte in % van RES streven?*
Wouter Kamp:
Het is eigenlijk andersom. Het RES streven is een som van wat gemeentes inbrengen. Elke gemeente heeft daar een eigen aandeel in. Het is niet zo dat in de RES wordt bepaald dat elke gemeente een zelfde aandeel moet realiseren. De gemeente bepaalt zelf dat ze energieneutraal wil worden. Dat ze evenveel willen opwekken als dat ze gebruiken. Van daaruit is die som gemaakt voor 400.00 panelen op land die nodig zijn. Dat komt overeen met ongeveer 16 hectare per vier jaar. We brengen die 16 hectare die we nu o.b.v. de projecten en pilot opgehaald hebben, in bij de RES. Het werkt dus andersom. De gemeente is

eerst in de lead en die vult eigenlijk de RES. Daarmee hopen we op lange termijn, in 2050, tot energieneutraliteit te komen.

- *Hoe is onderhoud onder panelen tav natuurwaarden en waterbeheersing bv?*

Roel Lok:

Dit is een van de zaken waar wij rekening mee moeten houden bij het ontwerp van het zonnepark. Het bestaande waternetwerk grenzend aan het park moet onderhouden worden. In afstemming met het waterschap houden we rekening met de impact op het omliggende water.

Het water dat nu direct op de grond valt, valt straks eerst op de panelen en stroomt dan van de panelen af naar de grond. In de praktijk zie je dat het water iets minder verspreid zal zijn, maar het water kan nog steeds de grond inlopen. Tussen de tafels zijn er paden, zowel voor onderhoud aan de panelen, maar ook voor onderhoud van het gras en dergelijke onder de panelen.

- *Wat is de totale ruimte (in percentage) dat opengesteld wordt voor participatie?*

Roel Lok:

We redeneren andersom. We zullen bij de lokale gemeenschap vragen voor hoe zo'n groot deel zij bereid zijn om mee te doen. Het restant zullen we aanvullen. We zullen actief kijken hoeveel mensen zich aanmelden voor participatie. In de praktijk is dat verschillend, van enkele procenten tot meer dan de helft van een project. Dat is nu lastig aan te geven. Hangt af van hoe graag de bewoners van Putten mede-eigenaar willen worden van dit project.

- *Kun je als omwonenden direct gebruik maken van de opgewekte stroom?*

Roel Lok:

Ja dat kan. De opgewekte zonnestroom zal door Zonnestroom Nederland worden aangeboden aan de markt, waarbij Zonnestroom Nederland directe omwonenden en lokale bedrijven voorrang kan geven op anderen. Op basis van het historisch profiel kan Zonnestroom Nederland inschatten aan hoeveel omwonenden of hoeveel bedrijven toegang gegeven kan worden tot het project. We kunnen uitrekenen hoeveel opbrengst het park zal hebben op jaarbasis en dan kunnen we vervolgens omrekenen hoeveel huishoudens en bedrijven we daarmee van stroom kunnen voorzien. Eerst geven we direct omwonenden toegang en als dat nodig is zullen we het restant buiten Putten verkopen.

- *Hoe gaat u om met al de recreanten in het gebied? Er zijn er nl. veel!; Wandelaars, fietsers, verblijfsgasten.*

Roel Lok:

Deze percelen zijn geen percelen die een rol hebben voor recreanten. In feite zullen we daar in de basis weinig mee van doen hebben. Deze avond hebben we vooral gesproken over hoe kunnen we het project zo goed mogelijk eigenlijk 'verstoppen' in de omgeving (laten opgaan in de omgeving). Maar wat we wel eens merken is dat mensen het leuk vinden om een deel van het project te zien. Dus misschien kunnen we het project presenteren aan langsrijdende wandelaars, fietsers, automobilisten.

Antony Marcelis:

Bij de Cleenhorsterweg (niet relevant voor dit verslag) en de Beekweg proberen we wel tot stand te brengen dat de beleving van het landschap beter/mooier zal zijn. Het zicht op het bedrijventerrein valt voor een groot deel weg door de beplanting. Die wegen worden

daarmee mooier. Bij de Keizerswoert kunnen recreanten het pad blijven gebruiken.

- *Er loopt een klompenpad langs*

Wat heeft de recreant aan een sleedoornheg. Zij willen vogels zien.

Antony Marcelis:

Het klompenpad ligt tussen de Handelsweg en de Keizerswoert in. Dat pad blijft gehandhaafd. Dat verandert niet.

Vogels zitten graag in de sleedoornhaag. Daar zitten bessen in en het zijn goede schuilplekken voor de vogels. Spreeuwen en mussen zullen daar ook zeker in te vinden zijn.

- *Waarom deze soort haag?*

Antony Marcelis:

Past in deze streek. De hagen verwijzen ook een beetje naar hagen die vaker voorkomen in landbouwgebieden, zoals meidoornhagen, beukenhagen en ander soortige hagen. Sleedoorn is een soort die als eerste blad en bloemen krijgt. Eerst bloemen en meteen daarna blad. Zodat de haag ook zo gauw mogelijk blad heeft. Verder is het ook een dichte haag, in de winter zorgt de takkenstructuur voor een soort vitrage tussen de weg en de zonnepanelen. Deze hagen kunnen groeien zonder dat ze steeds gesnoeid hoeven te worden. De haag wordt 3 tot 3,5 meter hoog. Dat is een goede hoogte die we willen bereiken voor de zonnepanelen. Ze zijn niet prettig om te snoeien en dus ga je ook niet graag door de haag heen. Het is een soort die mogelijkheden biedt voor allerlei dieren, die er kunnen schuilen en voedsel kunnen krijgen.

- *Sleedoorn heeft in de winter geen blad. Is er een plant die groen blijft in het hele jaar. In de winter zie je zonnepanelen.*

Antony Marcelis:

Passende struiken op de Veluwe zijn de hulst en de taxus. Verder heeft Nederland van nature geen bladhoudende struiken. Eventueel zou hedra als klimplant gebruikt kunnen worden om erdoorheen te groeien. Door de struiken heen of door het gaas van het hekwerk heen. Dit wordt verder uitgezocht door de landschapsarchitect.

Na verder onderzoek zijn de volgende afwegingen gemaakt. Hedra komt van nature niet in Nederland voor, maar sleedoorn wel en deze past goed in het landschap. De structuur van de takken van de sleedoorn is erg dicht. Dit wordt een soort 'vitrage'. Daarom zal de sleedoorn de panelen voldoende aan het zicht onttrekken en wordt de hedra niet toegepast.

- *Hoe zit het met het lokaal eigenaarschap in dit plan? De grondeigenaar is lokaal, maar hoe zit dat met het eigenaarschap van het park?*

Roel Lok:

De heer D. van den Hul is eigenaar van de gronden en inwoner van de gemeente Putten. Samen met Zonnestroom Nederland ontwikkelt hij het park. Als gedeeld eigenaarschap zullen we het project verder met hem ontwikkelen, waarvan de park en de grond beide onderdelen zijn.

- *Hebben de toekomstige bewoners van plan Hilary nog inspraak?*

Roel Lok:

Wij hebben gesproken met de projectontwikkelaar, de huidige eigenaar en met de makelaar die betrokken is. Het lastige voor ons is nu dat het niet duidelijk is of de woningen er ook echt gaan komen en het is zeker nog niet duidelijk wie de bewoners zullen zijn. Op dit

moment zijn we met de projectontwikkelaar en makelaar in gesprek. En bespreken we hoe we de plannen op elkaar kunnen afstemmen en wat daar eventueel voor nodig is.

- *Als het park weer gesloopt moet worden, waar kunnen de panelen dan heen?*

Roel Lok:

De afspraak is gemaakt dat importeurs van panelen verantwoordelijk zijn voor de recycling van de panelen. In Duitsland en Frankrijk zijn bijvoorbeeld recycle fabrieken. Nu al is voor 95% recycling mogelijk. Er zijn plannen om ook zo'n fabriek in Nederland te plaatsen. Uitgangspunt van recycle fabrikanten is ook dat panelen verplaatst worden naar landen in bijvoorbeeld Afrika waar veel meer zonuren zijn en waar het dus minder relevant is dat de panelen al ouder zijn. En anders zullen panelen opnieuw in de keten gebracht worden. Het gehele systeem moet goed te ontleden zijn.

- *Maakt een zonnepalenpark lawaai?*

Roel Lok:

Ja, de omvormers die de gelijkspanning omvormen naar wisselspanning die gebruikt kan worden in ons Nederlands net, maken geluid. Ook de transformatoren, die het vermogen opkrikken voor het transport maken geluid. Tegelijkertijd zullen de geluiden op deze plek wegvallen in het altijd aanwezige omgevingsgeluid. Als je direct naast de omvormers of transformatoren zult staan zul je het geluid horen, maar vanaf publiektoegankelijk terrein zul je het geluid niet horen.

- *Uit het beleidskader blijkt dat de vergunning voor het plan een tijdelijke is. Maximum is gesteld op 25 jaar. Welke termijn is voorzien voor deze plannen?*

Wouter Kamp:

Dit zal Zonnestroom Nederland kenbaar maken bij de vergunningsaanvraag.

Roel Lok:

Het gaat inderdaad om een aanvraag voor 25 jaar. Dit is gebaseerd op de technische levensduur van het systeem.

- *bij het gesprek is gezegd 15 jaar*

Roel Lok:

Dit gaat waarschijnlijk over de duur van de vergunning. Er wordt waarschijnlijk gerefereerd naar een persoonlijk gesprek. De SDE subsidie heeft een looptijd van 15 jaar. Maar na 15 jaar is het systeem nog 10 jaar lang economisch rendabel, vandaar dat Zonnestroom Nederland een vergunning voor 25 jaar aanvraagt.

- *Kan de industrie ook meedoen en zo ja ook alle stroom dan afnemen?*

Roel Lok:

Ja en nee. Bedrijven mogen meedoen. Maar het is de nadrukkelijke wens om juist de bewoners van de gemeente Putten van zonnestroom van deze parken te voorzien. Als er aanleiding voor is zal er een selectie gemaakt worden en zal in ieder geval een significant deel beschikbaar gesteld worden voor omwonenden.

- *wordt bij de plaatsing van de toevoer gebouwen wel rekening gehouden met de vele lekstroom welke zeer slecht is voor de gezondheid*

Roel Lok:

Bij de engineering houden we rekening met alle regelgeving die er is voor de plaatsing van kwalitatief hoogwaardige zonnestroominstallaties. Verder is niet helemaal duidelijk wat met de vraag bedoeld wordt.

(Gevraagd werd of de vraag kon worden toegelicht, maar dit is niet verder gedaan.)

- *Waar worden de omvormers gesitueerd?*

Per 200-400 panelen worden de panelen aangesloten op een omvormer. Die omvormers wil je op strategische plekken verspreid op het park. Dichtbij de panelen, maar ook bij de transformatoren waar de stroom heen geleid wordt.

- *Is het plan afhankelijk van de SDE subsidie? Kan het doorgaan ook zonder die subsidie?*

Roel Lok:

Grootschalig zon is op dit moment nog afhankelijk van de SDE++ subsidie. Tegelijkertijd zien we dat de vergoeding die nodig is om de onrendabele top te vergoeden, die onrendabele top wordt steeds kleiner, waardoor de subsidie die ontvangen wordt op dit soort projecten steeds lager wordt. Op dit moment kan het project niet doorgaan zonder SDE++ subsidie.

- *Aanvulling door Roel Lok op vraag van Wouter Kamp om iets uit te leggen over netcapaciteit:*

Anders dan bij een huishouden is het niet zomaar gezegd dat een project van deze omvang kan worden aangesloten op het net. Het Nederlandse energienet is ontwikkeld op basis van centrale opwek. Hoe verder van de fabriek af hoe fijnmaziger het netwerk. Er is nu ook veel decentrale opwek op die plekken waar het netwerk daar niet geschikt voor is. Dat zorgt op dit moment voor grote problemen bij de netbeheerders. Die projecten kunnen pas verder als de lokale netbeheerder de plaatselijke capaciteit opschaaft. Dit speelt ook in de omgeving van Putten. De netbeheerder, Liander, is verantwoordelijke voor het wel of niet toekennen van transportcapaciteit. De aanvraag bij Liander voor dit project loopt. We zijn met Liander in gesprek om de aansluiting aan te vragen. Dit is een onzekerheid in dit project. Liander heeft sowieso een jaar nodig om de aansluiting te realiseren.

2. Financieel

Zonnestroom Nederland biedt de (directe) omgeving 3 verschillende mogelijkheden om financieel te profiteren van de zonneparken, gebaseerd op de gesloten intentieovereenkomsten tussen gemeente Putten en grondeigenaar de heer D.H. van den Hul.

1. Jaarlijkse bijdrage aan het Omgevingsfonds van € 2.850 en/of;
2. Crowdfunding, waarin de omgeving direct investeert in het zonnepark en/of;
3. Korting op het afnemen van zonnestroom opgewekt op één van de zonneparken (initiatiefnemers beogen hierbij deelname van 100 - 400 adressen)

Optie 1: Omgevingsfonds

Het doel van dit fonds is de acceptatie voor dit project te vergroten en duurzaamheid stimuleren rond het zonnepark. Hiervoor wordt een bedrag gereserveerd per opgewekte MWh dat het zonnepark gemiddeld produceert.

Er zijn twee manieren waarop Zonnestroom Nederland het fonds kan vormgeven:

1. Een jaarlijks bedrag uitkeren gebaseerd op de de gesloten intentieovereenkomsten.
2. De jaarlijkse bedragen netto contant maken en eenmalig uitkeren bij de start van de exploitatie van het park.

Zonnestroom Nederland heeft geen voorkeur voor optie 1 of optie 2. Het omgevingsfonds is bedoeld voor de omwonenden van het zonnepark. Wie daarin betrokken worden en hoe een fonds wordt verdeeld is specifiek per project, waarbij het uitgangspunt is dat de mensen die de meeste effecten hebben van het zonnepark ook de meeste voordelen hebben.

Optie 2: Contouren van de crowdfunding

Bij voldoende animo om mee te investeren in het zonnepark middels crowdfunding zal Zonnestroom Nederland een campagne opzetten. Er wordt, afhankelijk van het aantal panelen, een maximaal crowdfunding bedrag bepaald. Deelnemers kunnen een bedrag (ongeveer €250) inleggen en krijgen jaarlijks een rentebedrag uitgekeerd. Wanneer iemand mag instappen hangt af van de woonplek ten opzichte van het park.

Binnen een straal van 500 meter kan men eerder instappen en krijgt men 1% meer rente.

Contouren financiële participatie:

Vorm	Achtergestelde lening / obligatie
Inleg	vanaf € 250 per huishouden
Looptijd	10 jaar
Rente indicatie	3,5% per jaar en voor direct omwonenden 4,5%
Aflossing en rente	Per jaar
Inschrijving	Na toegekende omgevingsvergunning

Optie 3: Korting op het afnemen van zonnestroom opgewekt op één van de zonneparken

Elke producent van zonnestroom energie heeft een afnemer nodig. Deze koopt de geproduceerde stroom en Garanties van Oorsprong (GvO) tegen vooraf vastgestelde afspraken. Deze afspraken worden vastgelegd in een stroomcontract, in ons vakgebied meestal een Power Purchase Agreement (PPA) genoemd. Zo realiseren we een goede prijs. Het zonnestroomcontract bestaat uit een EPEX-product (jaargemiddelde) dat aansluit op de SDE++ subsidie met daarbovenop uiteraard de zon-GvO prijs.

De afnemer levert de zonnestroom vervolgens weer aan huishoudens en bedrijven die een voorkeur hebben voor lokaal, duurzaam opgewekte stroom. Zonnestroom Nederland zal bij de keuze voor de afnemer bedingen dat huishoudens binnen de gemeentegrenzen van de gemeente Putten een korting krijgen op geleverde zonnestroom.

3. Opvolging

Zonnestroom Nederland heeft gehoord van omwonenden dat de communicatie richting hen matig is geweest in de periode dat Zonnestroom Nederland nog niet betrokken was in dit project.

Zonnestroom Nederland wil de omwonenden adequaat op de hoogte houden en met hen blijven communiceren.

Informeren:

De nieuwsbrief wordt gedeeld met alle aanwezigen van de algemene informatieavond, met alle omwonenden die we tot nu toe gesproken hebben en de nieuwsbrief wordt ook eenmalig per post verstuurd naar de adressen die eerder ook een uitnodiging hebben ontvangen om de plannen door te spreken. In de nieuwsbrief per post zullen we de geadresseerden verzoeken om zich aan te melden voor de e-mail nieuwsbrief, waarna de nieuwsbrief vanaf dan per e-mail verzonden zal worden.

Meedenken:

Een omwonende heeft al actief aangegeven dat hij/zij graag wil meedenken. Ook naar aanleiding van de algemene informatieavond zal hiervoor nog een uitnodiging worden gedaan in de nieuwsbrief. Afhankelijk van hoeveel mensen willen (blijven) meedenken zullen we dat individueel of gezamenlijk een vervolg geven.

Bijlage 1 Adressen

Persoonlijk gesproken, fysiek of digitaal. Totaal 7 adressen

Keizerswoert	11	3881 LE	Putten	
Husselsesteeg	24D	3881 LD	Putten	
Husselsesteeg	24E	3881 LD	Putten	
Husselsesteeg	9	3881 LC	Putten	
Dorpsstraat	90		Putten	Makelaar Boerstaete en projectontwikkelaar Hillary
Husselsesteeg	24C	3881 LD	Putten	
Husselsesteeg			Putten	huisnummer onbekend (digitaal gesproken)

Uitgenodigd via brief voor digitaal keukentafelgesprek, niet ingegaan op uitnodiging. Totaal 14 adressen

Ruitenbeek	21	3881 LW	Putten	
Ruitenbeek	25	3881 LW	Putten	
Handelsweg	44	3881 LS	Putten	
Handelsweg	42	3881 LS	Putten	
Handelsweg	42A	3881 LS	Putten	
Handelsweg	30	3881 LS	Putten	
Handelsweg	28	3881 LS	Putten	
Keizerswoert	8	3881 LE	Putten	Huis eigendom van grondeigenaar percelen zonneparken
Husselsesteeg	22	3881 LD	Putten	
Husselsesteeg	24B	3881 LD	Putten	
Husselsesteeg	20 en 24	3881 LD	Putten	
Husselsesteeg	26	3881 LD	Putten	
Husselsesteeg	30	3881 LD	Putten	
Husselsesteeg	20	3881 LD	Putten	

Uitnodiging teruggekomen met de post. Totaal: 1 adres

Ruitenbeek	3	3881 LW	Putten	teruggekomen met de post
------------	---	---------	--------	--------------------------